
Neurorapporten 2022

Hjälpmedel: livshjälp för ett värdigt liv

Region Dalarna

Neurorapporten 2022 – Region Dalarna

Den här rapporten är en regional bilaga till Neurorapporten 2022 om hjälpmedel. I denna bilaga jämför vi tillgången till hjälpmedel i Region Dalarna med situationen på riksnivå för att kunna identifiera förbättringsområden inom hjälpmedelsområdet. Den statistik som presenteras bygger på Neuros senaste medlemsenkät som genomfördes i början av 2022. Drygt 3 700 personer svarade på enkäten, vilket utgör trettio procent av Neuros medlemmar på riksnivå. I de följande diagrammen visas antalet svarande inom parentes bredvid förklaringen.

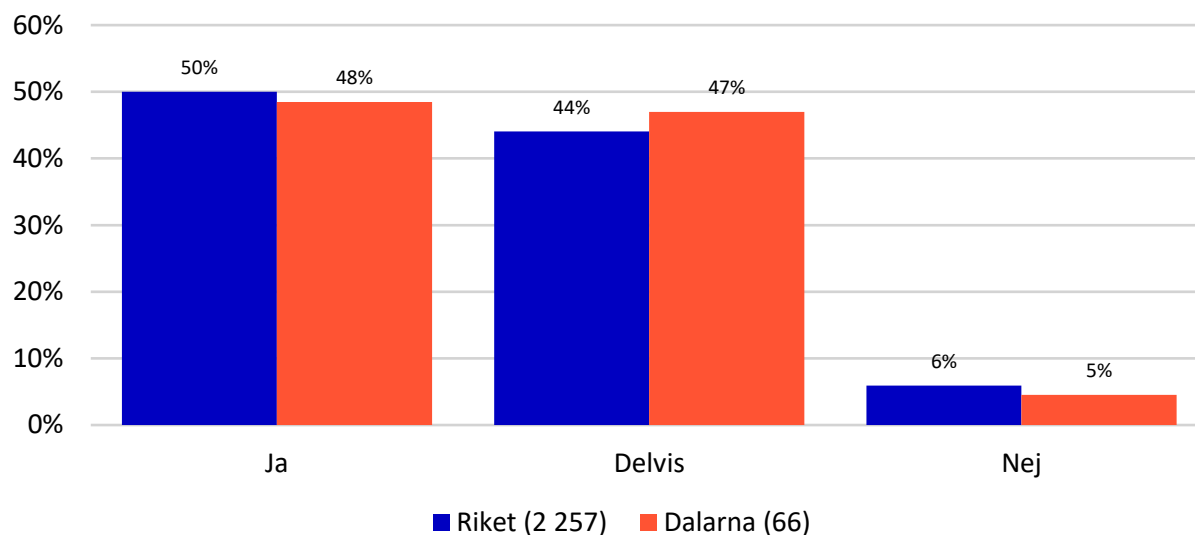
302 medlemmar bodde i Region Dalarna när vi skickade vår medlemsenkät om hjälpmedel varav 94 svarade på enkäten, vilket ger en täckningsgrad på 31 %. Bland de svarande i Dalarna använder 66 personer hjälpmedel idag. Drygt 10 % av dessa svarande är missnöjda med sin nuvarande hjälpmedelssituation.

Slutsatser från Neuros medlemsenkät: hur ser tillgången till hjälpmedel ut i Dalarna?

- Patientens delaktighet och rätt till information måste stärkas. Endast cirka hälften av de svarande i Dalarna har varit fullt delaktiga i förskrivningsprocessen (se diagram 1) och två tredjedelar saknar information om hjälpmedel (se diagram 2).
- Tillgången till jour, service och reparation av hjälpmedel måste förbättras. Endast 16 % av de svarande vet om att de kan låna hjälpmedel utifall att deras går sönder (se diagram 4). Resterande av de svarande vet inte om man kan låna hjälpmedel eller så kan de inte låna hjälpmedel. Endast 60 % av de svarande som använder elrullstol har tillgång till omedelbar service (se diagram 5).
- Hjälpmedelsförsörjningen i Dalarna är för restriktiv idag. Drygt 40 % av de svarande saknar något hjälpmedel (se diagram 6) och drygt 70 % har själv köpt något eller några hjälpmedel (se diagram 7). Dessutom har en fjärdedel av de svarande någon gång avstått från att skaffa hjälpmedel eftersom de inte hade råd med det (se diagram 8).
- Drygt hälften av de svarande i Dalarna betalar en besöksavgift i samband med förskrivningen av hjälpmedel (se diagram 9), vilket är fler än riksgenomsnittet (cirka 40 %). Drygt 60 % av de svarande betalar en hjälpmedelsavgift (se diagram 10), vilket är fler än riksgenomsnittet (40 %). Av de svarande i Dalarna som betalar antingen en besöksavgift i samband med förskrivningen av hjälpmedel och/eller en hjälpmedelsavgift är det närmare 60 % som betalar en totalavgift mellan 0 och 499 kr mot cirka 40 % på riksnivå. En fjärdedel av de svarande i Dalarna betalar mellan 500 och 1 499 kr och 16 % betalar mer än 1 500 kr per år för sina hjälpmedel (se diagram 11).
- Tillgången till fritidshjälpmedel är mycket begränsad och endast drygt 10 % av de svarande anser att de har fått tillräcklig information om fritidshjälpmedel (se diagram 12).

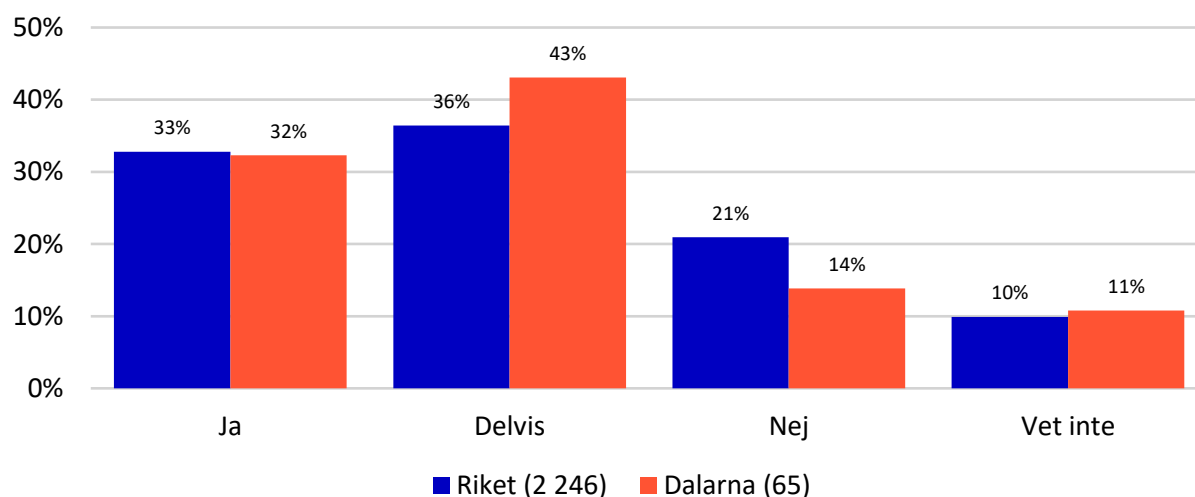
Dekatighet och information under förskrivningsprocessen

Diagram 1. Har du själv påverkat valet av hjälpmedel?

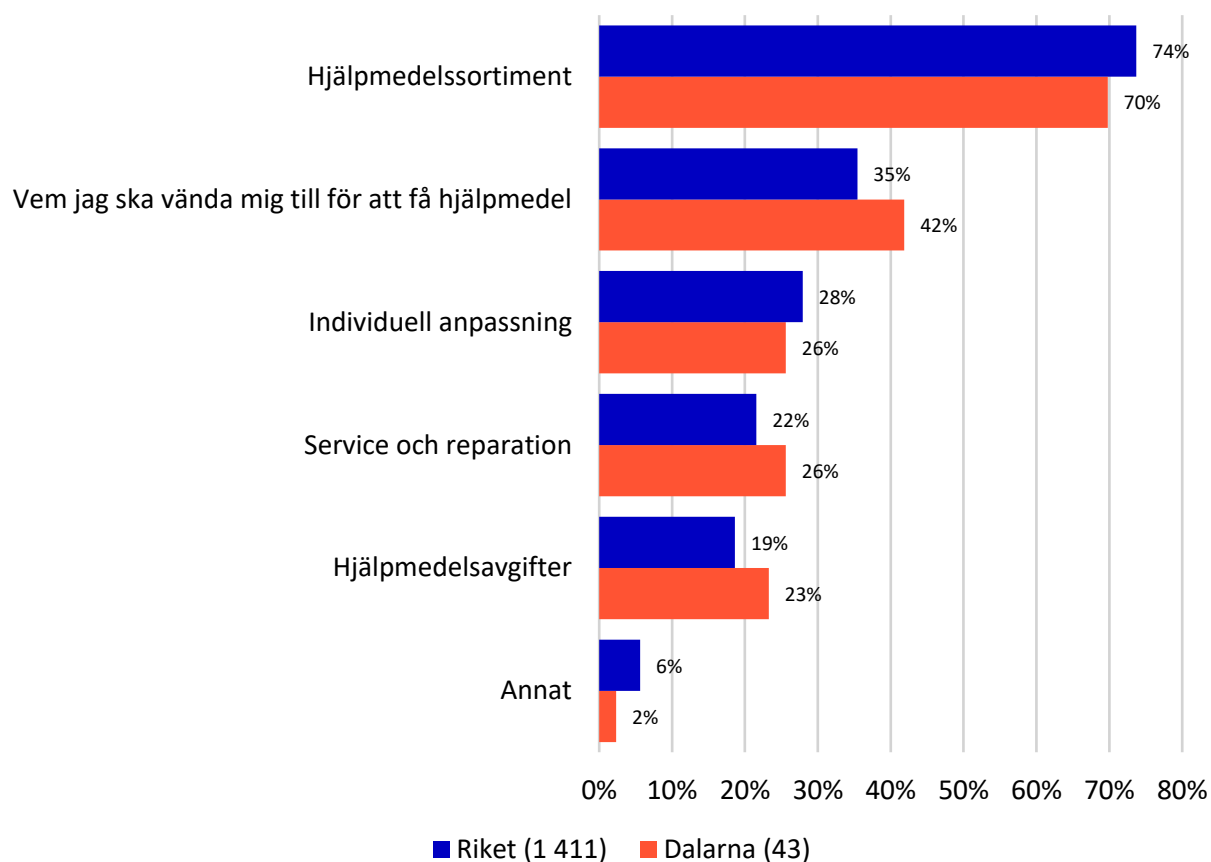
Kommentar: I Dalarna har 48 % varit fullt delaktiga i valet av hjälpmedel medan 47 % procent har delvis varit delaktiga och 5% har inte alls varit delaktiga.

Diagram 2. Tycker du att du har fått tillräcklig information om hjälpmedel?

Kommentar: Endast en tredjedel av de svarande i Dalarna tycker att de har fått tillräcklig information om hjälpmedel. Det är därmed två tredjedelar som saknar information om hjälpmedel. Antal svarande är 2 246 personer varav 65 bor i Dalarna.

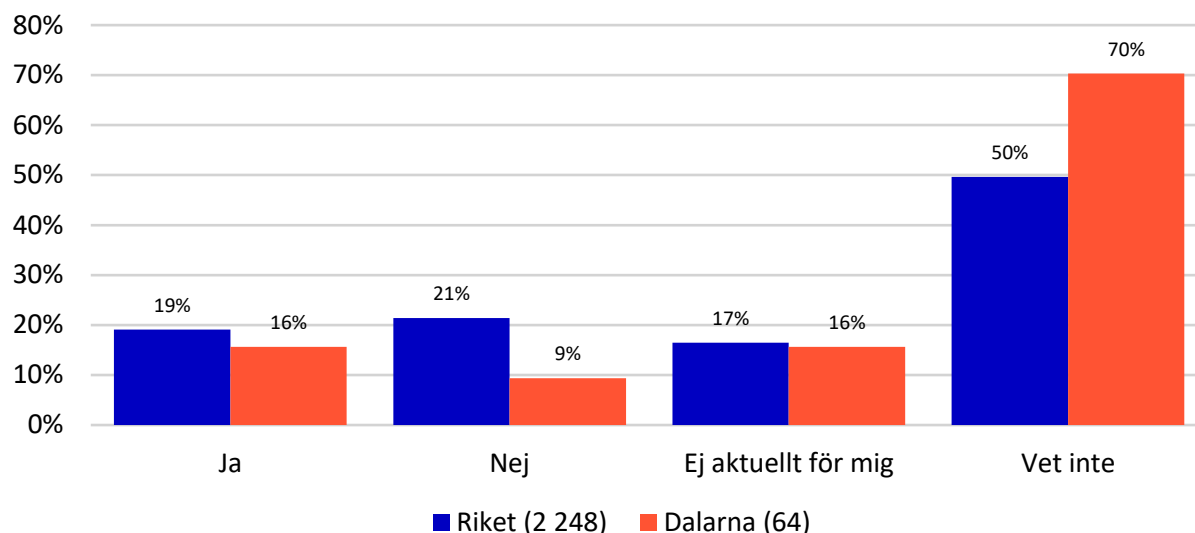
Diagram 3. Vilken information saknar du?

Kommentar: I Dalarna saknar 70 % information om hjälpmedelssortimentet och drygt 40 % vet inte vem de ska vända sig till för att få hjälpmedel. 26 % procent saknar information om individuell anpassning samt information om service och reparation. 23 % saknar även information om hjälpmedelsavgifter.

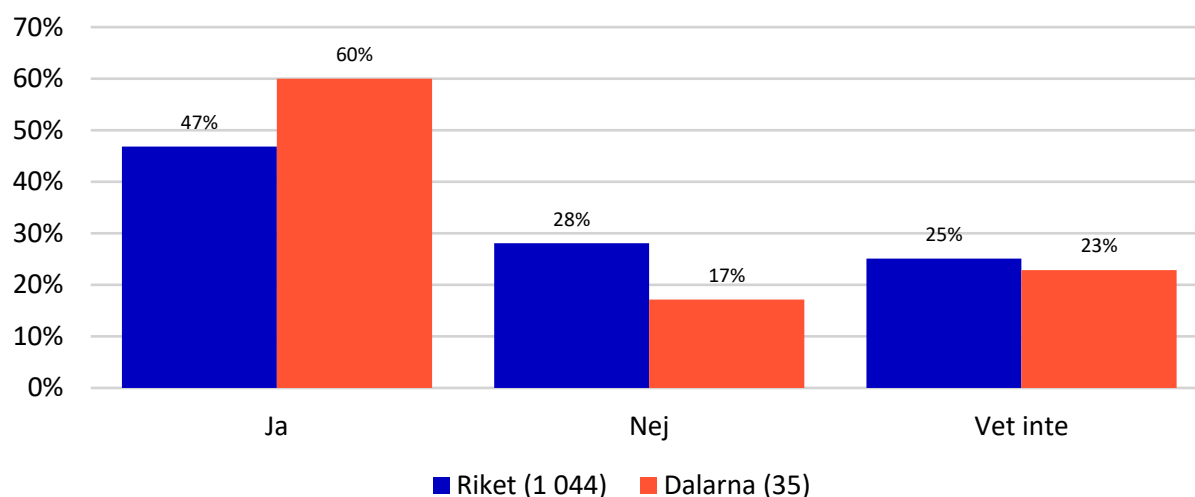
Tillgång till service, jour och reparation

Diagram 4. Kan du låna hjälpmedel om ditt eget går sönder?

Kommentar: 70 % av de svarande i Dalarna vet inte om de kan låna hjälpmedel utifall deras hjälpmedel går sönder, vilket är fler än riksgenomsnittet (50 %). Endast 16 % av de svarande i Dalarna vet med säkerhet om att de kan låna hjälpmedel utifall att deras går sönder. Cirka 15 % använder hjälpmedel som är förbrukningsvaror och/eller som de själv har köpt och har därför svarat att frågan inte är aktuellt för dem. De svarande som använder flera hjälpmedel kunde markera flera alternativ.

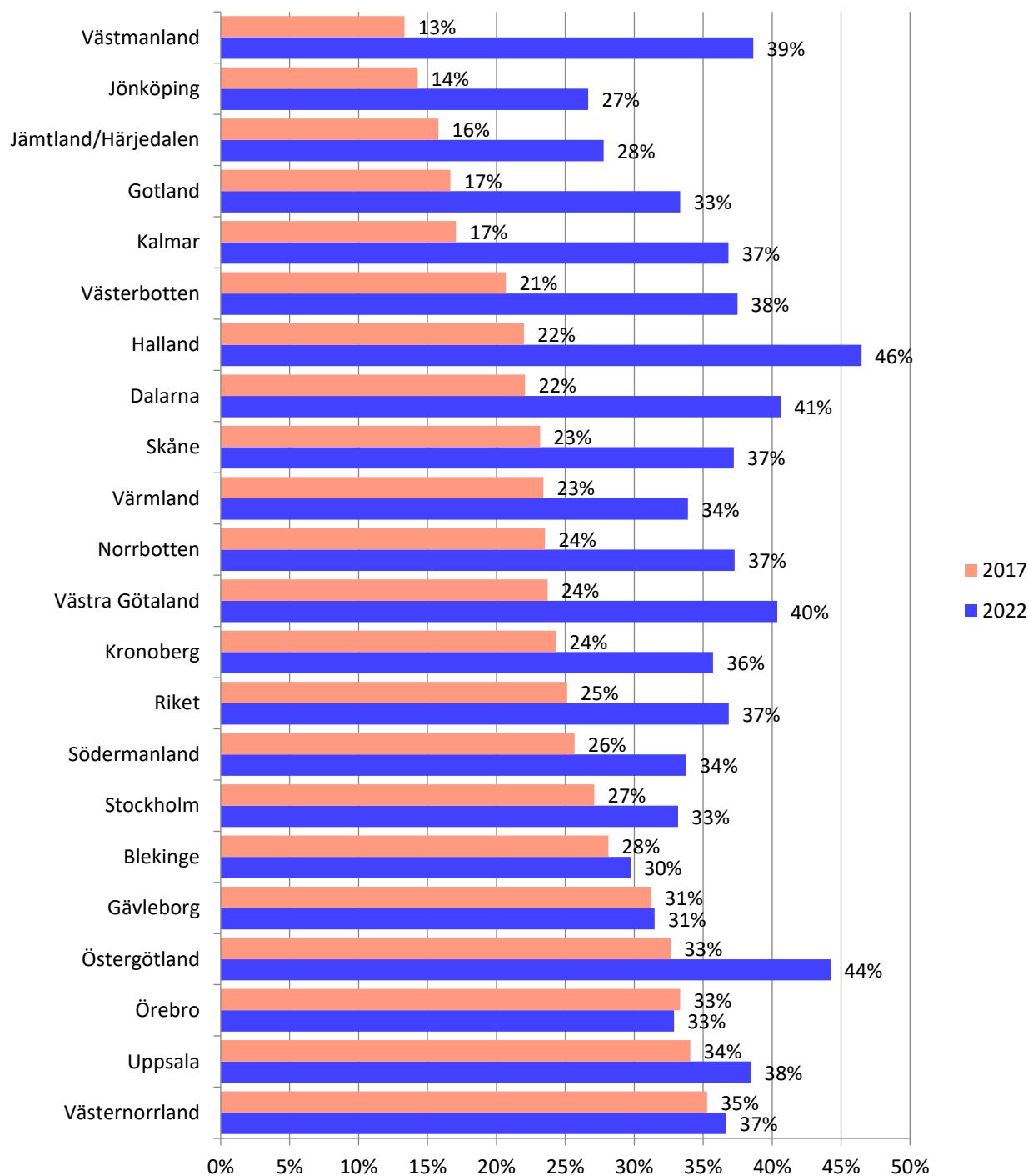
Diagram 5. Har du tillgång till omedelbar service om din elrullstol går sönder?

Kommentar: 60 % av de svarande i Dalarna som använder elrullstol har tillgång till omedelbar service, vilket är fler än riksgenomsnittet (47 %).

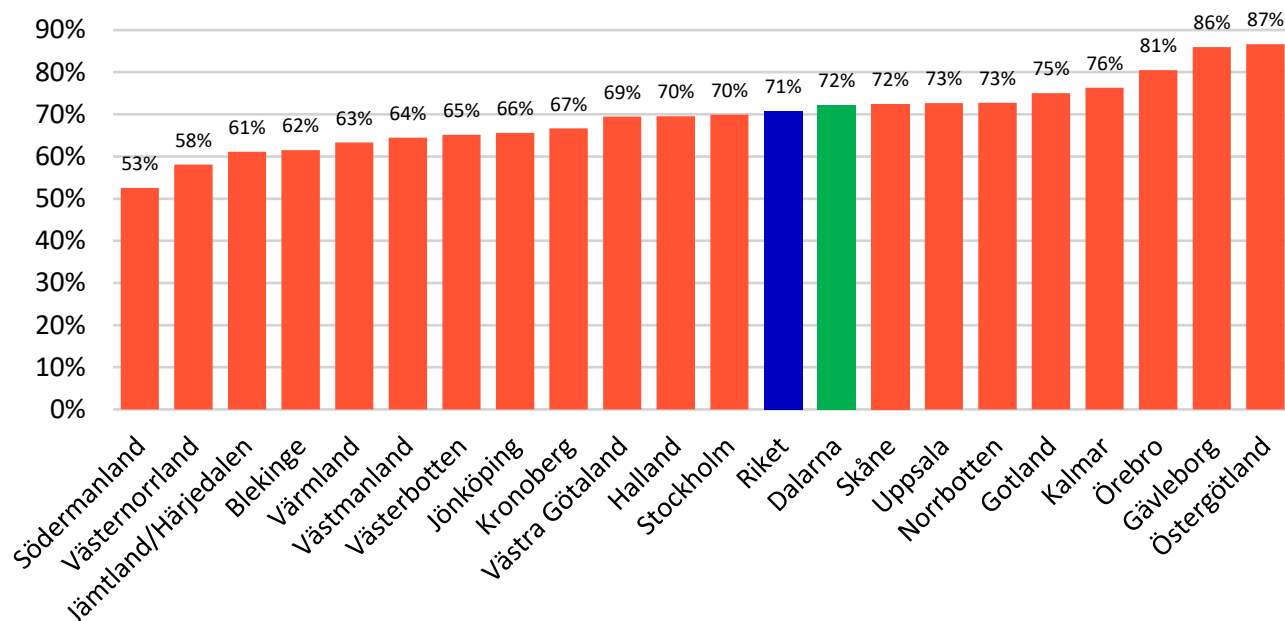
Tillgång till hjälpmedel

Diagram 6. Utvecklingen av andelen svarande som saknar något hjälpmedel mellan 2017 och 2022

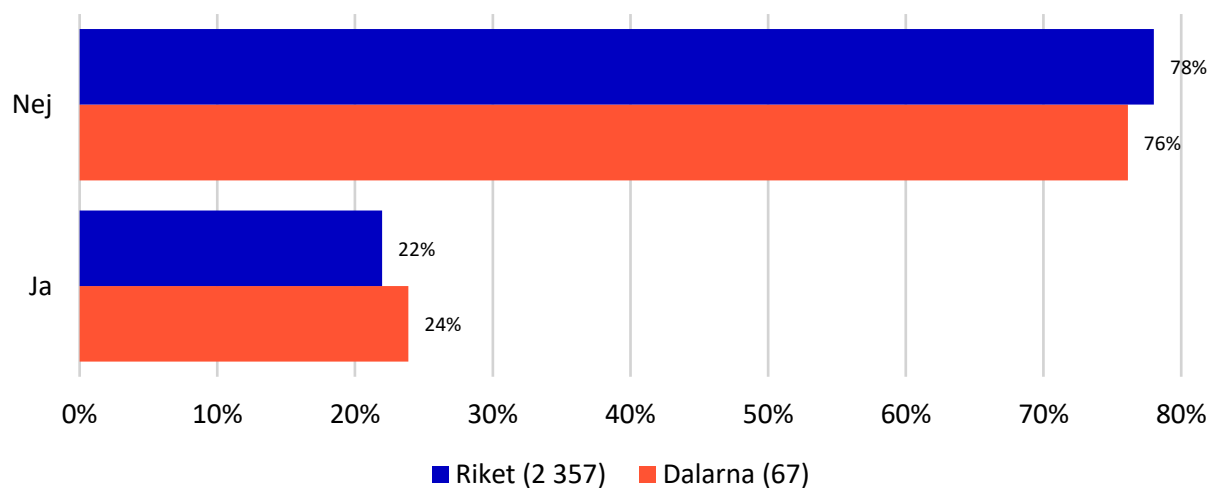
Kommentar: I Dalarna saknar 41 % av de svarande något hjälpmedel år 2022 jämfört med 22 % år 2017, vilket tyder på en försämring av tillgången till hjälpmedel.

Diagram 7. Andel svarande som har själv köpt något hjälpmedel

Kommentar: 72 % av de svarande i Dalarna har själv köpt hjälpmedel, vilket är jämförbart med riket (71 %).

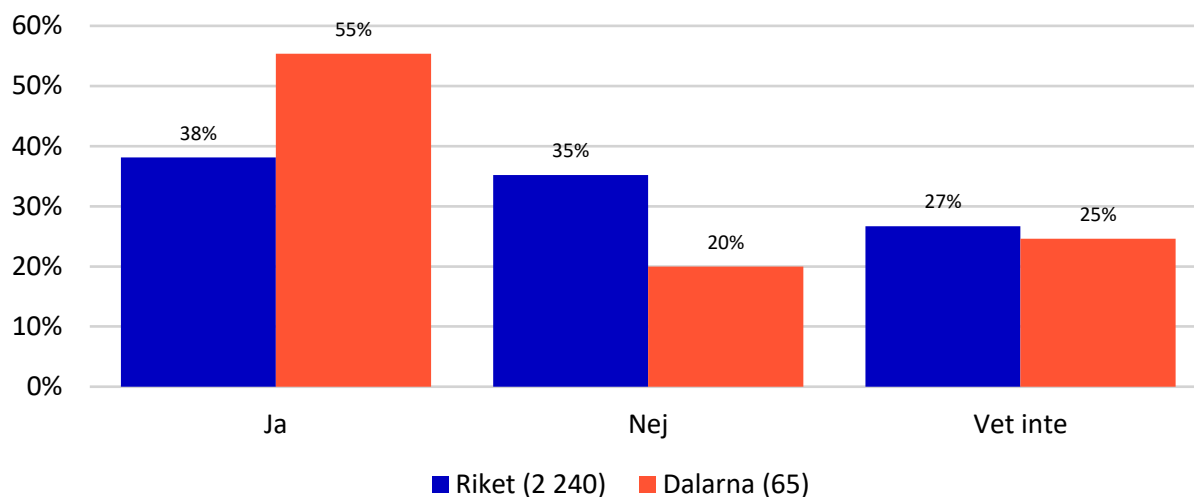
Diagram 8. Har du någonsin avstått från att skaffa något hjälpmedel eftersom du inte hade råd med det?

Kommentar: En fjärdedel av de svarande i Dalarna har någon gång avstått från att skaffa hjälpmedel eftersom de inte hade råd.

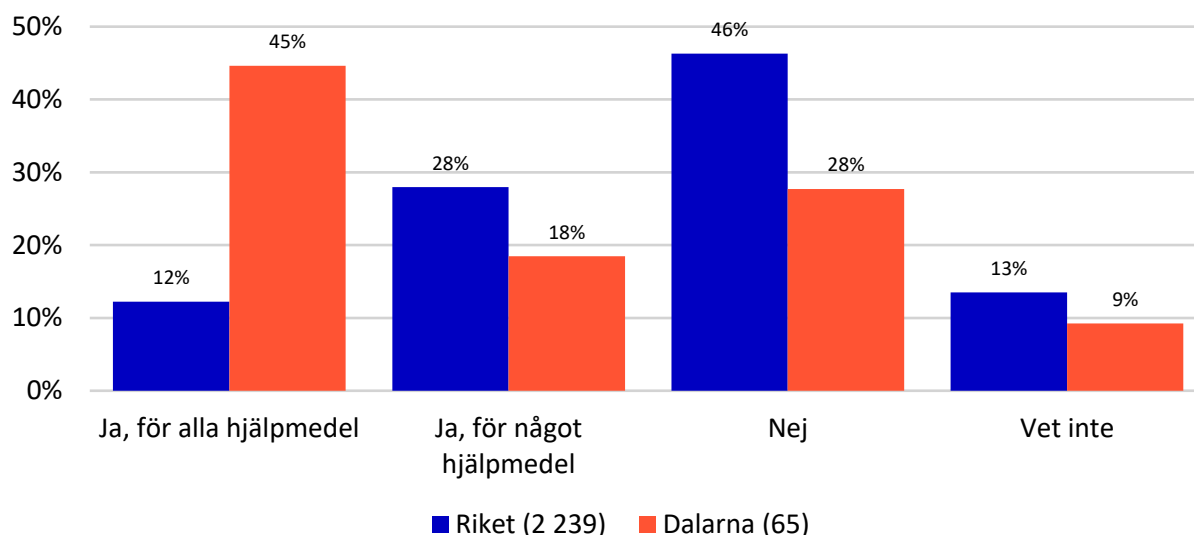
Hjälpmiddelsavgifter

Diagram 9. Betalar du en besöksavgift i samband med förskrivningen av ditt/dina hjälpmedel?

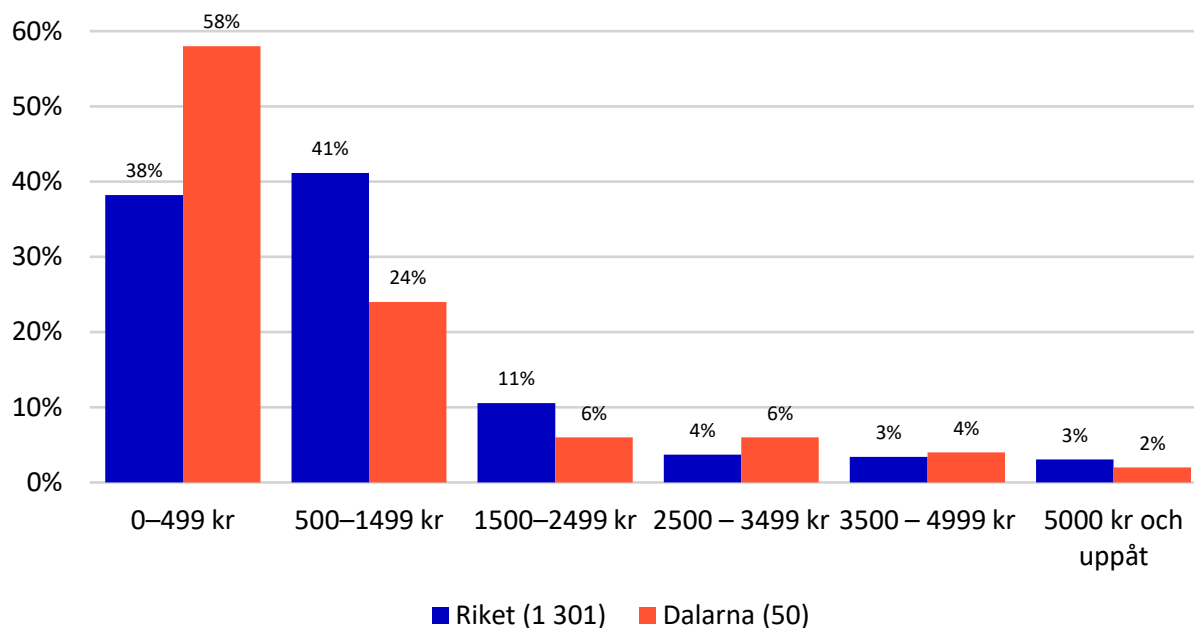
Kommentar: 55 % av de svarande i Dalarna betalar en besöksavgift i samband med förskrivningen av sina hjälpmedel. 20 % betalar ingen avgift och 25 % vet inte vad som gäller för dem, vilket kan tolkas som en brist på information.

Diagram 10. Betalar du en hjälpmedelsavgift?

Kommentar: Närmare hälften av de svarande i Dalarna betalar en hjälpmedelsavgift för samtliga sina hjälpmedel, vilket är tre gånger fler än riksgenomsnittet (12 %). Dessutom betalar 18 % en avgift för något hjälpmedel. 28 % betalar ingen avgift jämfört med 46 % på riksnivå. 9 % av de svarande i Dalarna vet inte vad som gäller för dem.

Diagram 11. Hur stor totalavgift per år betalar du för ditt/dina hjälpmedel?

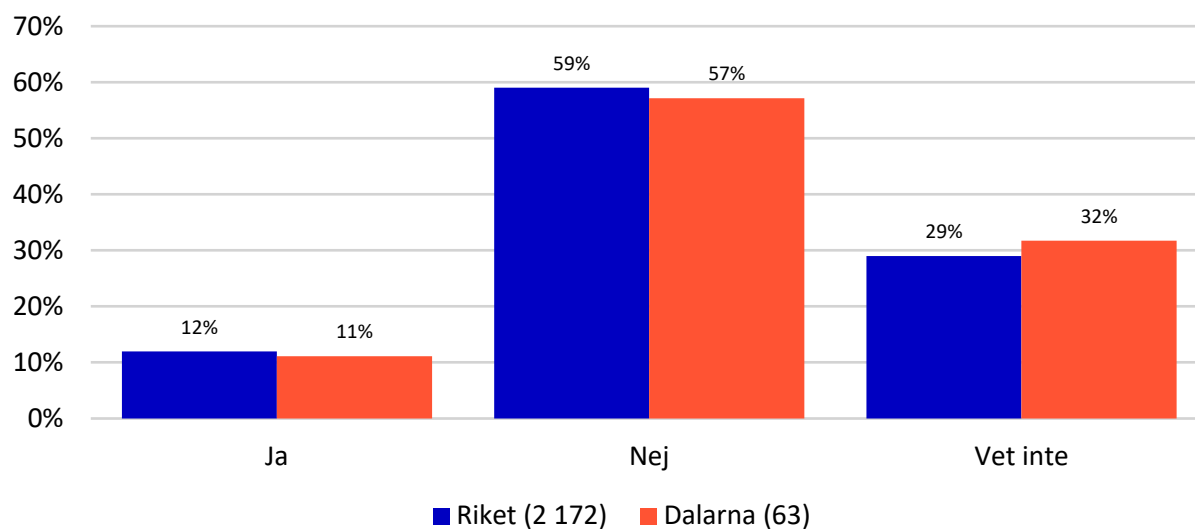

Kommentar: Av de svarande i Dalarna som betalar antingen en besöksavgift i samband med förskrivningen av hjälpmedel och/eller en hjälpmedelsavgift är det närmare 60 % som betalar en totalavgift mellan 0 och 499 kr mot cirka 40 % på riksnivå. En fjärdedel av de svarande i Dalarna betalar mellan 500 och 1 499 kr och 16 % betalar mer än 1 500 kr per år för sina hjälpmedel.

Frågan ställdes endast till de svarande som betalar antingen en besöksavgift i samband med förskrivningen av hjälpmedel och/eller en hjälpmedelsavgift.

Fritidshjälpmedel

Diagram 12. Anser du att du har fått tillräcklig information om fritidshjälpmedel?

Kommentar: Endast drygt 10 % av de svarande i Dalarna har fått tillräcklig information om fritidshjälpmedel.